

BİLGİ KARTI 4

GÜVENLİ İNŞAAT

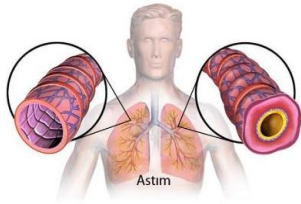
KALIP İŞLERİ SAĞLIKLA İLGİLİ RİSKLER

Çalışanların, beton ve beton katkı maddeleri ile yapılan çalışmaların yol açabileceği dermatit ve silikozis gibi meslek hastalıkları ile ilgili olarak belirli düzeyde farkındalık seviyesine sahip olduğu gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, kalıpların hazırlanması esnasında maruz kalınabilecek diğer bazı kimyasal riskler göz ardı edilebilmektedir.

Talaşlar: Solunumla ilgili riskler

Plywood ve diğer kalıp malzemelerinin kesimi esnasında çalışanlar ahşap tozu ve epoksilere maruz kalmaktadır. Sert ve yumuşak ahşap laminantlardan oluşan plywoodların kesimi esnasında, solunduğunda astım ve bronşite neden olabilecek parçacıklar oluşmaktadır. Özellikle formaldehit içeren yapıştırıcıların parçacıkları havada asılı kalmakta ve solunmaları solunum yollarında tahrişe neden olmaktadır.

Kalıp Yağları: Solunumla ilgili riskler ve diğer sağlık riskleri

Çalışanlar, beton dökümü öncesinde kalıplara sürülen veya püskürtülen yağlara maruz kalabilmektedir. Bu işlemlerde çeşitli kalıp yağları kullanılmakta ve kimyasal içerikleri geniş bir yelpazede değişmektedir. Kimyasallar bünyelerinde özellikle yakıt yağı, bitkisel yağ, su veya yağ bazlı çözücüler ve petrol yağı içerebilmektedir.

Güvenlik bilgi formunda düşük miktarda uçucu organik bileşenler veya bitkisel bazlı yağlar bulunduğu belirtilse dahi çalışanların yüksek düzeyde maruziyeti sonucu hastalanma ya da sağlık açısından olumsuz diğer etkiler görme söz konusu olabilir.

Doğrudan temas ise dematite neden olabilir. Mevzuat hükümleri ve ilgili standartlara uygun olarak kimyasallara dayanıklı eldivenler, bot ve solunum cihazları gibi koruyucu kıyafet ve ekipmanların kullanımı büyük önem taşımaktadır.

Farklı çalışanlar arasında maruziyetin etkileri açısından farklılıklar olabileceği unutulmamalıdır. Uluslararası uygulamalarda çalışanların yağlama işlemi yaparken genellikle taşınabilir basınçlı püskürtme cihazları kullandıkları görülmektedir.

Yağın püskürtülmesi sonucu ortaya çıkan ve havada asılı kalan aerosollar (damlacıklar) sadece bu işi yapan çalışan tarafından değil, rüzgarın etkisi ile diğer çalışanlar tarafından da solunabilmektedir. Ayrıca, püskürtme işlemi esnasında doğrudan temasla cilt, elbise ve botların kirlenmesi gibi durumlar da söz konusu olabilmektedir. Yağlama işleminin yapılacağı kalıbın yüzey alanına göre değişmekle birlikte, bu işlem 5 ila 10 dakika sürebilmekte ve süresi kısa da olsa maruziyet yoğun şekilde yaşanabilmektedir.

Sağlıkla ilgili sorunları ortaya çıkarabilecek durumlardan biri de kullanılan kalıp yağı ürünlerinin çeşitliliğidir. Herhangi bir yüzey alanı üzerinde kullanılan bir ürün diğer bir yüzey alanı üzerinde kullanılanlardan daha farklı özelliklere sahip olabilmektedir. Ayrıca, sıcaklık, rüzgar ve hatta inşaatın aşaması da çalışan maruziyetini etkileyebilen hususlardandır.

Önlemler

a) Kalıpların kesimi

- Mümkünse vakumlu dairesel testere veya masa testeresi kullanılmalı,
- Göz ve kulak koruyucu donanım kullanılmalı,
- Uygun filtreli solunum koruyucu kullanılmalı,
- Ahşap malzemeler (yeni kesilmiş vb.) tutulurken iş eldiveni kullanılmalı.

b) Kalıpların yağlanması

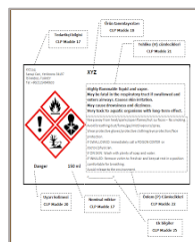
- Taşınabilir basınçlı püskürtme cihazı kullanılacaksa, rüzgarın estiği yöndeki bütün çalışanlar kalıp yağlama işine başlanılacağı konusunda bilgilendirilmeli,
- Göz koruyucu donanım kullanılmalı,
- Kimyasal aşınmaya dayanıklı eldiven, tulum ve botlar kullanılmalı,
- Çift kartuş buhar dirençli standartlara uygun maske kullanılmalı,

- Yağın depolandığı varil ve türevi kaplardan basınçlı püskürtme cihazına yağ aktarılırken kimyasallara dayanıklı önlük ve eldiven kullanılmalı,
- Yağlanmış kalıplara deri ile doğrudan temas etmekten kaçınılmalı.

c) Aşağıda belirtilen genel önlemler tüm çalışanlar için geçerlidir:

- Çalışmaya başlamadan önce her seferinde kimyasal tehlikeler ile ilgili bilgi edinmek için güvenlik bilgi formu incelenmelidir.

- Yağlanmış kalıplara deri ile doğrudan temas etmekten kaçınılmalıdır.

- Yemek, sigara veya lavabo ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmadan önce eller iyice yıkanmalıdır.
- Kızarıklık, baş dönmesi veya solunumla ilgili herhangi bir sorun fark edildiğinde çalışma durdurulmalı ve durum yetkili çalışana bildirilmelidir.

Donatı çeliği ile ilgili fiziksel riskler

Donatı çelikleri genellikle şantiye alanına yığınlar halinde sevk edilmektedir. Donatı çeliği yığınları genellikle çok ağırdır ve vinç ya da diğer mekanik kaldırma araçları yardımıyla hareket ettirilmektedir.

Ağır olmalarına rağmen donatı çelikleri oldukça esnektir ve yığınlar kaldırılırken salınım hareketi yapabilmekte ya da yığın arasından sıyrılabilmektedir.

Yığınların iyi bir şekilde sabitlendiğinden ve yığının taşınacağı güzergahın çalışanları veya yapıyı tehlikeye atmayacağından emin olunmalıdır.

Donatı çeliğinin uç kısımları sivri ve keskin olabileceği için etrafında çalışırken dikkatli olunmalıdır. Çizik ve kesikleri engellemek amacıyla uzun kollu giysiler ve pantolon giyilmelidir.

İnşaat kalıpları ve kalıp işleri ile ilgili daha ayrıntılı bilgi için hazırlanan diğer bilgi kartlarını da inceleyebilirsiniz;

guvenliinsaat.csgb.gov.tr